

Edmon Gimeno, la vida com a itinerari geogràfic*

Joan Tort i Donada
Pere Tobaruela i Martínez

«He recogido con afán todo lo que he podido encontrar referente a la historia del desdichado Werther, y aquí os lo ofrezco, seguro de que me lo agradeceréis. No podréis negar vuestra admiración y amor a su genio y su carácter, ni vuestras lágrimas a su destino. Y tú, pobre alma que sufres el mismo tormento, ¡ojalá saques consuelo de sus amarguras, y llegue este librito a ser tu amigo si, por capricho de la suerte o por tu propia culpa, no encontrases otro más próximo!»

Goethe (*Werther*)

Tot fent camí cap a Caseres, poble situat als confins sud-occidentals de Catalunya, el paisatge se'ns presenta canviant. Des de Tortosa hem anat remuntant l'Ebre, i l'esguard gairebé s'ha acostumat a la presència constant de l'aigua i de la ufanor vegetal –per més que estiguem en ple hivern– de totes dues riberes. Però, en deixar enrere el riu per enfilel·lar-nos al graó de la Terra Alta, un panorama ben diferent se'ns ha ofert davant els ulls: el secà immens, camps de vinya i claps de bosc, fileres d'ametllers i olivera que s'allargassen sobre els vessants i que es perden a l'horitzó de ponent. Davant nostre, Pàndols i Cavalls, i els Ports a migjorn: grandioses fites geològiques que són, també, fites d'una

---

* Aquest text ha estat elaborat a partir d'una conversa amb l'Edmon Gimeno i Font que va tenir lloc al seu domicili, a Caseres, el mes de gener de 1997, i ha estat revisat posteriorment per l'interessat.

història amb ressons de tragèdia. Passat Gandesa, a la llunyania, comença a endevinar-se una fondalada més profunda que les altres: és la vall del riu Algars, límit convencional entre Catalunya i Aragó. I límit físic, al mateix temps, del nostre trajecte: és el senyal de la imminent arribada a Caseres.

Anar a trobar l'Edmon Gimeno significa, per a nosaltres, un repte en diversos sentits. Un repte en el sentit d'arribar a ser capaços de testimoniar una vivència intensa i dilatada com la seva. Però també un repte en el sentit de conjuminar, com una sola cosa que és, la seva trajectòria com a persona i com a geògraf. Perquè, tot i les poques coses que ara per ara sabem del nostre personatge, intuïm que ha de ser ben difícil —a part de completament inútil— separar una faceta i l'altra del seu itinerari vital.

Per començar, ens agradaria que ens resumissiu el vostre camí vital.

Vaig néixer, l'any 1923, a Caseres, un municipi de la Terra Alta a pocs quilòmetres de Gandesa. Tota una vida per a viure-la en tots els sentits: relacions humanes, estudis, família, sort... Però en el moment de fer-ne una valoració s'ha de ser prudent. Potser, en el meu cas, no s'ha desenrotllat tal com m'hauria agradat. Però els fets i les circumstàncies que envolten una persona, durant el seu camí vital, s'han de viure de la millor manera possible. El nostre deure és transmetre les vivències perquè les generacions futures n'apreguin i així, almenys, alguns esdeveniments no es puguin tornar a repetir. Tanmateix, torno a insistir que s'ha de ser prudent. El més important és tenir respecte envers les persones amb les quals hem de conviure. I procuro que la meua modesta opinió reflecteixi aquest principi: el respecte per totes les persones que m'han envoltat al llarg del meu camí per la vida.

M'estimo Caseres; un poble fronterer al costat del riu Algars, que separa administrativament Catalunya i Aragó. Josep Maria Espinàs, en *Viatge a peu per la Terra Alta*, parla d'aquest tema. En un paràgraf del seu llibre, l'Espinàs, fa referència al fet que els nens de Caseres s'enfilen a una roca aragonesa per fer un capbussó en aigua catalana. És un fet curiós, aquest de la frontera, que dona una peculiaritat al poble. Aquesta frontera administrativa, però, no coincideix amb la frontera lingüística. Pel que fa a la llengua la frontera entre el castellà i el català, com ja sabeu, s'ha de situar més cap a l'occident.

El fet que actualment viviu a Caseres es pot interpretar en el sentit que heu passat aquí una part de la vostra vida?

No, ni de bon tros. Ja m'hauria agradat viure-hi sempre. Però els esdeveniments es van succeir d'una manera molt diferent de com podia pensar, i em van portar per un altre camí. Per començar podria comentar que Caseres era massa petit, i per estudiar havies d'anar-te'n fora. Jo vaig anar a estudiar a Móra. L'inici de la guerra civil em va sorprendre a Caseres durant les vacances d'estiu. ¡Que poc podia imaginar, en aquell moment, el que m'esperava en el futur!

Però bé, aniré per parts... La inseguretad era palpable i les tensions anaven en augment, per la qual cosa vam decidir, la família, anar a viure al Papiol. Vam estar-hi poc temps, teníem por i vam marxar a França. Tenia quinze anys quan vaig travessar la frontera amb els meus pares i amb els meus germans, una noia d'onze anys i un nen de quatre. El pare, arriscant la vida de tota la família, va col·laborar amb la resistència contra els alemanys. Els donàvem menjar, als resistents, els curàvem, i la mare cosia i els arreglava la roba. A finals del 1943, els nazis em van detenir, amb l'acusació que jo era un enllaç de la resistència. D'aquesta manera vaig anar a parar a Compiègne, un camp de presoners que significava l'accés directe als camps de concentració o d'extermini nazis. Va ser una etapa molt dura de la meua vida. Vaig estar un any i mig envoltat per la mort, i encara no sé com vaig poder sortir-me'n.

Tenieu aleshores vint anys. ¿Què és allò que recordeu més vivament d'aquest any i mig de captiveri?

Després de la detenció em van portar a la presó de Biarritz, i més tard a Bordeus, exactament al Fort du Hâ. Estàvem en cel·les petites, on cadascú s'havia de posar per terra allà on bonament pogués. A Fort du Hâ un bon dia ens van dir que havíem de marxar. Ens van venir a buscar els SS, que ens van portar a Compiègne, al nord de París. Des d'aquest camp de presoners distribuïen la gent en camps de concentració: Mauthausen, Buchenwald, Dachau, Sachsenhausen... Més que camps de concentració podríem dir que eren camps d'extermini. A Mauthausen van morir 10.000 espanyols assassinats.

A Compiègne va començar el camí de la mort. Des d'allí em van traslladar a Buchenwald. Ens van portar en un tren de mercaderies, en uns vagons on feien entrar almenys a cent persones, a cops de peu, tractant-les com a animals... D'aquesta manera, tancats hermèticament i sense poder gairebé respirar va començar el nostre viatge. Tothom es queixava, en aquell estat no podíem aguantar gaire temps. Els francesos, que eren majoria, van proposar de fer alguna cosa per fer més suportable aquella situació, però tot va quedar en un no res. N'hi havia d'altres que resaven, però les divinitats no ens volien ajudar. Passava el temps i arribava la desesperació i la intuïció d'un final tràgic. Cadascú feia el que podia. Recordo que, a penes el primer dia de viatge, un SS va descobrir un forat en un vagó. Van fer parar el tren de cop i volta i van entrar als vagons com a feres salvatges. Sense com va ni com ve, vam començar a rebre a tort i a dret. Semblaven animals i ens apallissaven sense mirar on endegaven els cops. Van preguntar qui l'havia fet, el forat, i van afegir que si no sortia ningú ens afusellarien a tots. Van sortir tres francesos i allà mateix els van matar. Va ser enmig d'un bosc, en plena foscor. Després d'afusellar-los ens van fer baixar a tots dels vagons, a cops de fusell, i ens van fer despullar, i, completament nus i passant un fred terrible, vam estar no sé quant temps esperant. Passada una bona estona, havia perdut el sentit del temps, ens van fer pujar a un altre vagó, completament tancat i amb palla per terra. Vam rependre camí, cap al nord-est, fins arribar a l'estació d'una ciutat ale-

manya, de la qual no em feu dir quina era perquè no ho recordo. El tren és va parar i de cop i volta ens van obrir les portes; ens trobàrem nus enmig d'unes andanes plenes de gent que, encara no entenc perquè, ens va insultar i riure de nosaltres. El viatge va continuar i sense menjar res, només ens van donar una mica de líquid calent, tancats, mig morts i desesperats vam arribar a Buchenwald.

I a Buchenwald vau estar fins al final de la guerra?

No, des d'aquest camp em van traslladar a Dora. A Buchenwald es deia que anar a aquest altre camp era anar a una mort segura. Amb aquestes perspectives arribo a l'anomenat camp, en el qual havia un túnel enorme en ple cor de la muntanya, on els alemanys construïen les bombes voladores V1 i V2, amb les quals Hitler esperava guanyar la guerra. A Dora vaig estar molt temps i vaig veure coses horribles: fam, mort, brutícia, més mort... Una de les coses més terribles era quan, després d'haver estat tot el dia treballant com esclaus, criaven a molts personers i els penjaven davant de tothom. A tots els altres ens feien estar dempeus, formats, en un silenci absolut, mirant com agonitzaven aquells infeliços als quals l'atzar havia reservat aquell destí. Era horrorós. No comprenc ni he comprès mai com es pot arribar a actuar així davant un consemblant. Ens ho negaven tot: sentiments, família, dignitat... Però, per sort, enmig de tot aquell infern també vaig tenir l'ocasió de trobar-me amb bones persones, que estaven en contra del sistema i d'aquesta barbàrie, però que, per les circumstàncies en què ens trobàvem, no tenien altra alternativa que callar i intentar sobreviure. Hi havia una por terrible. La gent veia sortir el fum per les xemeneies dels crematoris, però tenien por i callaven.

Després de Dora, on el qui se salvava era per pura casualitat, em van portar, en unes pèssimes condicions, a Bergen-Belsen. El trasllat va ser horrible; sense menjar res, només ens donaven aigua... ; molts, lògicament, no ho van poder resistir i van morir. En arribar a Bergen-Belsen allò ja va ser el caos, un veritable infern. Ens van tancar en unes barraques, i si provaves de sortir-ne t'engegaven un tret amb bales dum-dum, que eren explosives. Va ser llavors quan va aparèixer el tifus matant a milers de deportats. Era la mort en vida.

I com aquell qui no espera res, un bon dia vaig veure aparèixer un estel enmig de tota aquella desesperació. Un estel blanc, el d'un tanc aliat. Tot s'havia acabat! Quan alliberaren, les tropes britàniques del mariscal Montgomery, el camp de Bergen-Belsen, hi trobaren un espectacle monstruós. La plaça del camp estava plena de morts. La gent anava desesperada buscant menjar, arrossegant-se entre els qui agonitzaven.

Després d'aquesta terrible etapa de la vostra vida, us trobeu davant un nou repte: el retorn a la normalitat...

Vaig tornar a casa. Va ser un moment confús ja que m'havien donat per mort. Uns amics havien vist el meu nom a la llista de morts de Dora. La meua famí-

lia no esperava pas que tornés viu, va ser una gran alegria. Els ho explicava tot, mai no podia deixar de parlar d'aquesta amarga experiència. Vaig estar un any sencer desestabilitzat, el record era insuportable. A més, no podia tornar a Espanya perquè estava condemnat a l'exili. Va ser llavors que ens vam establir, tota la família, a Montpeller, resignats al nostre destí i amb una forta enyorança de la nostra terra.

Vós vau estudiar la llicenciatura de geografia a Montpeller. ¿Quan va néixer el vostre interès per aquesta disciplina?

En els meus anys d'estudiant a Móra treia bones notes en geografia, però aleshores no havia decidit encara què volia estudiar. A més l'ambient de la guerra es notava molt, i em preocupava més això que el meu futur acadèmic. Va ser a Montpeller quan vaig començar el camí de la geografia. Em vaig llicenciar en una universitat en la qual la geografia acadèmica tenia ja una certa importància. Érem pocs alumnes, fet que afavoria un contacte més directe amb el professorat.

Quan estudiàveu a Montpeller, les teories de Vidal de la Blache eren encara ben presents a la geografia francesa. ¿Quin ambient vau viure, durant aquells anys, a la universitat?

Quan jo estudiava, Vidal de la Blache estava en auge. De la Blache va introduir la geografia humana dins la geografia. Però una geografia humana que tenia en compte el suport físic. La qüestió física, la natura, no s'oblidava en cap moment. A la geografia i a la universitat francesa el medi sempre es tenia present, sobretot els aspectes geomorfològics, com ho demostra el fet que un dels millors especialistes en geomorfologia, l'Emmanuel de Martonne, desenvolupés els seus estudis paral·lelament a Vidal de la Blache. Dins de la geografia francesa l'home també hi tenia cabuda. La geografia era, per als francesos, un punt de confluència entre l'home i el medi.

L'enfocament dels estudis que ens impartien, immersos dins d'aquest context, era per a mi el correcte. S'estudiaven el medi i l'home. Particularment m'atreia més l'estudi del marc físic. No vull dir que la meua visió sigui reflex d'un determinisme geogràfic, però reconec que a vegades el medi físic és important per explicar i entendre algunes actuacions humanes. A la geografia francesa, tan rica en paraules geogràfiques que expressen encertadament les qüestions a les quals fan referència, aquesta interrelació home-medi queda molt clara. Un exemple il·lustratiu, a través d'aquest vocabulari geogràfic tan exquisit, de l'essència de la geografia francesa, a la qual faig esment, ens el pot donar la diferenciació entre el significat del termes *site* i *situation*. *Site* ens indica on està ubicat un assentament humà en concret. El medi físic influeix en el moment de l'establiment de l'home en un lloc determinat. L'home tria, i aquesta és una característica important del pensament possibilista, i construeix les seves ciu-

tats o pobles allà on creu convenient. *Situation*, en canvi, fa referència a l'entorn en una escala més gran, a les possibles vies de comunicació que es creen a partir d'aquests assentaments. És a dir, la *situation* ens explica com l'home es relaciona, des d'aquella localització particular, amb altres homes i amb el propi medi.

Estic content d'aquesta formació, en la qual el treball de camp va ser una de les peces clau per a la millor comprensió dels conceptes. A França se li donava una gran importància. Fèiem una excursió cada setmana; anàvem en tren, o a peu si no hi havia mitjans. Era una idea que ens inculcaven, i crec que encertadament. Per a mi la geografia no s'entén sense el treball de camp. El treball de despatx també és important, però un geògraf no es pot limitar només a les feines bibliogràfiques. Un geògraf ha de sortir i estudiar el territori des del propi territori. Aquesta és una de les idees bàsiques que transmet la geografia francesa.

Des de la perspectiva de l'escola geogràfica francesa en la qual us heu format, ¿com valoreu l'aportació d'altres escoles, com l'alemanya o l'anglosaxona?

La geografia alemanya es va desenvolupar abans que la francesa. Geògrafs com Humboldt, Ritter i Ratzel van fonamentar la seva tradició. Però aquesta escola no va influenciar massa el regionalisme francès. L'escola d'aquest país, França, té entitat pròpia i jo la consideraria com a una rectificació de la geografia alemanya, interessada més en l'entorn físic. Noms com Brunhes i Vidal de la Blache, entre altres, van donar personalitat a la geografia francesa. Aquests autors van destacar el component humà dins de la nostra disciplina, sense perdre mai de vista el component físic; aquest fet és il·lustratiu de la rectificació que, sota el meu punt de vista, representa la geografia francesa sobre l'alemanya. Un altre aspecte que trobo destacable d'aquesta geografia francesa és que la història i la geografia van de la mà, espai i temps s'interpreten junts com un element indissoluble. S'aprecia com en els estudis dels regionalistes francesos, sobretot en les tesis doctorals, hi ha un esperit de globalitat, i intenten fugir d'un determinisme conceptual. Per altra banda la geografia física, l'estudi del relleu, ha adquirit a França un nivell extraordinari. Noms com Emmanuel de Martonne, Baulig, Blanchard, Birot, Cailleux, Derruau, Dresch, Guilcher, Pardé, Taillefer, Tricart i d'altres ho demostren abastament.

De l'escola anglosaxona, inclosa la nord-americana, es pot comentar que es va desenvolupar més tard. La figura més representativa és, per a mi, Davis. Crec que és l'escola que més ha influït en la manera actual de fer geografia.

Una vegada acabats els estudis de geografia, a l'inici dels anys 50, se us presenta l'oportunitat de tornar al país. ¿Com orienteu a partir d'aquest moment la vostra vida?

Per entendre la meva tornada, i aportació geogràfica, a Catalunya, m'agradaria parlar de dues persones que van ser claus dins la meva trajectò-

ria: Heribert Barrera i Joan Rebagliato. El primer m'esperonava a tornar i a deixar constància de les meves vivències, em motivava a lluitar per la meua dignitat... El segon, gran amic meu, va ser la persona que va entendre tots els meus problemes i que em va ajudar a entrar dins el món editorial, la qual cosa em va permetre treballar en allò que m'agradava: la geografia. Gràcies a Joan Rebagliato vaig entrar de redactor a l'editorial Salvat i més tard de col·laborador en altres editorials: Aedos, Danae... Va ser una etapa gratificant, i això va servir per sentir-me realitzat dins la feina al mateix temps que em permetia expressar la manera de veure la geografia. Torno a repetir, i no em cansaré mai de reconèixer-ho, que tot va ser gràcies al meu amic Joan Rebagliato. Em va donar un cop de mà, i per a una persona amb una trajectòria vital com la meua, és un gest que l'honora com a ésser humà, en un món ple d'incomprensió i on les persones, a vegades, ens oblidem del respecte envers els altres.

Instal·lat de nou a Catalunya, ¿vau mantenir el contacte amb els geògrafs francesos? ¿Quina relació vau tenir amb els geògrafs espanyols i, més concretament, amb els catalans?

Vaig tornar a Barcelona el 1952, amb una gran preocupació: ajudar el pare a tornar de l'exili, la qual cosa no vaig poder aconseguir mai perquè quan va tornar el van tancar a la presó, i després d'uns anys engarjolat el règim franquista el va obligar de nou a exiliar-se. Aquests fets en relació amb el pare han marcat d'una manera molt profunda tota la meua vida. El pare no havia fet mal a ningú, sempre havia respectat totes les persones, incloses les d'opinions contràries. Era una excel·lent persona i, com molts altres, va patir unes represàl·lies totalment injustificades, que només s'entenen dins una dictadura com la que es vivia a Espanya, on les venjances personals, en silenci, estaven permeses. És un tema que m'entristeix i que no puc oblidar fàcilment.

Bé, una vegada arribat a Barcelona, i sempre acompanyat pel neguit del trauma familiar, perdo el contacte amb els francesos i m'endinso de ple en la geografia espanyola, i concretament en el món geogràfic català. Vaig trobar-me amb una geografia que anava fent camí, que es refeia i que millorava dia a dia. Era un etapa d'inflexió en la història de la geografia catalana i espanyola. Personalment vaig entrar com a becari a l'Instituto Juan Sebastián Elcano, sota la direcció d'en Solé i Sabarís. Van ser uns anys bons i difícils al mateix temps, ja que estava satisfet de poder aprofundir en la disciplina que havia estudiat, però hi havia una circumstància que no vaig poder passar per alt: per fer oposicions calia signar un document d'adhesió al règim franquista. Èticament jo no podia signar, i per aquest motiu no vaig poder oposar. La idea de poder dedicar-me a la geografia s'escolava inexorablement, com un torrent muntanya avall. Justament llavors és quan se'm va oferir la possibilitat de treballar a l'editorial Salvat. I així, a través del món editorial, vaig entrar en contacte amb la geografia catalana d'aquell moment.

¿Ens podríeu parlar de les persones que vau conèixer aquells anys, i que d'una manera o una altra van influir en la vostra tasca?

En primer lloc ressaltaria la figura de Joan Rebagliato, que, a més d'un gran amic, considero un bon geògraf. La seva aportació bibliogràfica és notable, i penso que és un bon punt de referència dins el nostre camp d'estudi. La seva visió i la seva manera de fer geografia segueixen una línia plena de significats i continguts. També destacaria al geòleg Solé i Sabarís, que es defensava molt bé en els aspectes físics de la geografia i que sabia donar importància, a més, a l'aspecte humà, d'acord amb els plantejaments de la geografia francesa de l'època. Altres noms que he de citar són els de Vilà i Valentí i de Salvador Llobet, que van lluitar per construir un camí a la geografia espanyola en uns moments en els quals el futur era incert, i de Deffontaines, un personatge que, per dir-ho d'una manera, era més humanista que els mateixos regionalistes francesos. També podria fer esment d'altres dos autors que trobo importants, però amb els quals el meu contacte va ser efímer: en Pau Vila, amb qui vaig compartir un dia que vam anar a resseguir Barcelona a peu, a la recerca de masies antigues. També vaig tractar en Josep Iglésies, a les reunions clandestines de la Societat Catalana de Geografia que es feien al seu domicili. I per acabar, aquest recorregut de personatges podria fer esment de Lluís Casassas, a qui no vaig conèixer personalment però de qui conec l'aportació a la nostra disciplina. I encara que sigui de passada, i ja pel que fa a l'estat espanyol, m'agradaria citar en José Manuel Casas Torres i en Manuel de Terán, dos geògrafs que, a través dels seus estudis de geografia humana, he seguit amb atenció.

Comparant les dues escoles geogràfiques que heu conegut de prop, la francesa i la catalana, ¿quines consideracions podríeu fer?

La meva impressió, sense entrar en comparacions i respectant la manera de treballar de totes les persones, és que la geografia francesa havia assolit un gran nivell en tots els aspectes. A Catalunya hi havia geògrafs destacats, però no aconseguien arribar al nivell francès. En el nostre país no hi havia un conjunt d'autors, sinó més aviat individualitats. En canvi a França, on la tradició geogràfica es remuntava molts anys enrere, hi havia una llarga llista d'autors que, amb els seus estudis, havien fet arribar la geografia del seu país a un sostre inimaginable a Catalunya en aquells temps. Al nostre país hi havia una voluntat de fer les coses bé, però en relació amb la geografia francesa, i també l'alemanya, quedava molt camí per recórrer.

I és que, al nivell d'Europa, és indubtable que la geografia francesa ha representat un punt d'inflexió en la història de la nostra disciplina, i a partir de la seva influència s'han desenvolupat les maneres de fer geografia a diferents països, entre els quals hi ha el nostre.

I tot reprenent el fil de la vostra biografia, ens heu d'acabar d'explicar el vostre trajecte entre Barcelona i Caseres, on finalment heu tornat a fer cap...

Ja em queda poca cosa per explicar-vos. Després d'una vida de contínua lluita, en la qual el ritme dels esdeveniments el van marcar unes circumstàncies externes a mi, puc dir que em vaig dedicar a viure la meva passió, la geografia, i la meva obligació, portar el pare de l'exili. Vaig fer el que bonament vaig poder. La successió dels fets no va ser la que m'hauria agradat, però l'accepto amb l'esperança que, aquella tragèdia, aquells esdeveniments terribles no es tornin a repetir mai més.

Havent tornat de l'exili, immers en les meves preocupacions, vaig estar a Barcelona fins a la meva jubilació. Després de jubilar-me vaig marxar a Breda. I vaig estar-me a aquest poble fins l'any 1993, en què vaig tornar, juntament amb la meva germana, a Caseres, on visc plenament integrat en la dinàmica d'aquest petit municipi de la Terra Alta. I aquest, a grans trets ha estat el meu itinerari vital.

* * *

Compartir les vivències, els records dels altres, és sempre una experiència atractiva. Hi ha casos, però, en què aquesta vivència et sacseja amb força i et fa adonar de moltes coses elementals que massa sovint ens passen per alt. Com per exemple, del privilegi de viure: d'estar viu i de poder explicar allò que han viscut els altres. Avui, amb l'Edmon Gimeno, des dels horitzons esbatanats i difusos de Caseres, hem tingut en tot moment una mateixa sensació: que la vivència ens transportava més enllà del temps. I que es convertia, així, en una font única, permanent i intemporal, de coneixement.

Apèndix. Treballs de redacció, publicacions i traduccions d'Edmon Gimeno i Font

Treballs de redacció:

Diccionario Enciclopédico Salvat Universal, XX volums.

Diccionario Enciclopédico Salvat, XII volums.

Diccionario Enciclopédico Básico, Salvat 1.

Enciclopedia Salvat del Estudiante.

Gran Enciclopèdia Catalana.

Publicacions

1951: *Conditions physiques et humaines de la mise en valeur agricole de la province de Tarragone*, Tesi doctoral a la Universitat de Montpeller.

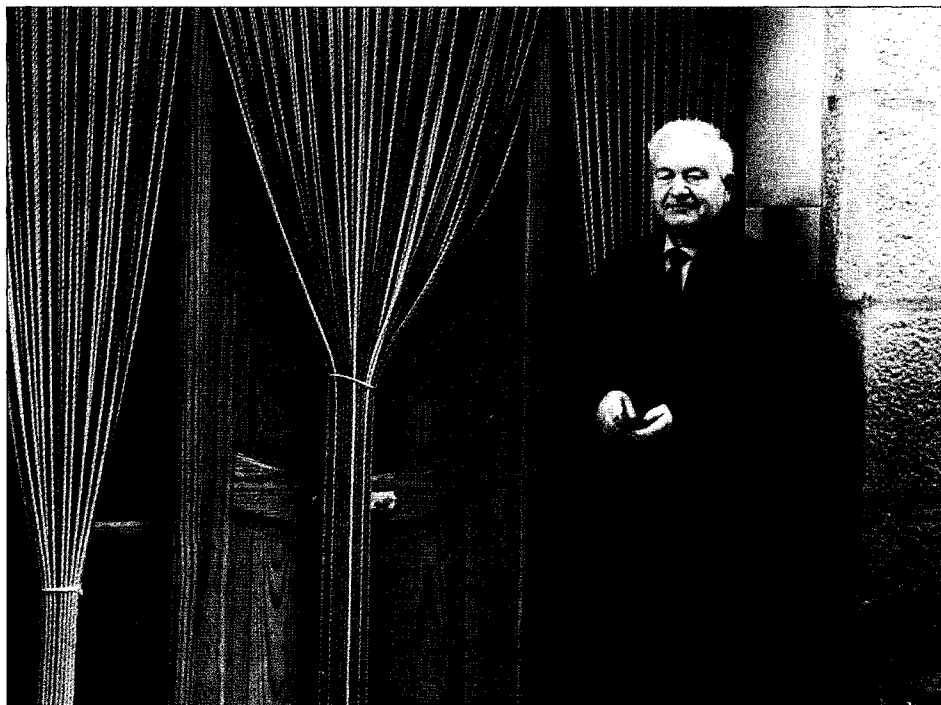
- 1958: «Terra Alta i Matarranya», dins *Geografia de Catalunya*, Volum III. Editorial Aedos. Barcelona.
- 1959: «La vivienda en Terra Alta», tesina de llicenciatura a la Universitat de Saragossa; publicació d'un extracte a la revista *Estudios geográficos*. Año XX. Número 74. Instituto Juan Sebastián Elcano, CSIC. Madrid.
«Les contrades de l'Ebre. Geografia física» a la revista *Serra d'Or*. Setembre.
- 1972: «Las unidades del relieve», «Agricultura y ganadería», «Aragón», «Castilla la Vieja», «Cataluña», «Valencia», «Murcia» y «Canarias» dins *Geografía de España*, Volums I i II, Editorial Danae, Barcelona.
- 1976: «España» dins *Enciclopedia Salvat del Estudiante*, Volum III. Fascicle núm. 39. Pamplona.

Traduccions:

- DEFFONTAINES, Pierre (1949): «Le delta du Llobregat. Etude de géographie humaine», dins *Revue de Géographie des Pyrénées et du Sud-Ouest*, traducció al castellà publicada a *Estudios Geográficos*, 1956.
«Continents africain et asiatique», Revisió d'una traducció anterior per a l'editorial Labor.
- Comentaris i traduccions publicats a les revistes *Pirineos* i *Estudios Geográficos* (per exemple: traducció de l'alemany al castellà de «El delta del Danubio»).

Una vista del riu Algars, al seu pas per Caseres. El paisatge de l'horta contrasta vivament amb els vessants eixuts, predominants boscosos, d'aquest sector de la Terra Alta.

Edmon Gimeno a l'entrada de casa seva, a Caseres.

Edmon Gimeno conserva una memòria ben lúcida i explica amb tot detall fets de la seva joventut que recorda com si fossin d'ahir.

Tot comentant el manuscrit de les seves memòries, que recentment ha començat a escriure.

Quan la vida ha estat, tantes vegades, un combat desesperat per la supervivència, la memòria pot esdevenir un revulsiu que sacseja la nostra quotidianitat.